

דפי מידע למועמדים לתארים מתקדמים

נספח: ביצוע סקר ספרות

החוכמה בסקר הספרות היא למצוא את כל המקורות היכולים להיות בעלי ערך לעבודה. אין הכוונה לכל מקור מידע אלא למקורות מידע אמין. מאמרים בירחונים הם מקור המידע הטוב ביותר ואילו אתרי אינטרנט כלשהם הם (תאורטית) הגרועים ביותר מבחינה מדעית. במהלך העבודה תלמדו להבחין בין מקורות טובים יותר או פחות גם בין הירחונים, הכנסים או האתרים.

סקר הספרות יהיה מקיף ככל האפשר, תוך שימוש במקורות רבים כולל (ישנם מקורות אחרים בהם צריך לחפש ולעיין):

- INSPEC
- EI COMPENDEX
- Citation Index
- Internet

לשלושת הראשונים גישה דרך: <http://www.tau.ac.il/scilib/data.html> ממחשב הנמצא בתוך האוניברסיטה (למשל בספריה או חדר 224) או כזה המתחבר למודמים של האוניברסיטה.

מאמרים רבים ניתן להשיג היום דרך הרשת ב- <http://www.tau.ac.il/scilib/ejournal.html>. כדי להגיע לירחונים יש צורך לעבוד ממחשב בתוך האוניברסיטה. שימו לב כי חלק מהירחונים אינם מופיעים ברשימה האלבבתית של הספריה למדעים אך ניתן להגיע אליהם דרך רשימה גדולה יותר בין אוניברסיטאית של ירחונים <http://libnet1.ac.il/~libnet/ule/ule.htm> או דרך הספקים ב- <http://www.tau.ac.il/scilib/publish.html>.

Proquest ו- Elsevier יהיו מקורות פופולריים.

כמו כן ראוי לציין כי Springer נותן גישה לחומר שלו המתפרסם ב- Lecture Notes in Computer Science (<http://link.springer.de/link/service/series/0558/tocs.htm>). ספרים אילו מכילים קבצי כנסים רבים בעלי עניין.

מקור לקבצי ספרים או Handbooks רבים בהנדסה ניתן למצוא באתר CRC: <http://www.engnetbase.com/default.asp>. באתר ניתן למצוא ספרי לימוד שלמים.

מקור מידע נוסף הוא המאגר <http://citeseer.ist.psu.edu> המכיל גרסאות מקדימות של מאמרים וכן דוחות טכניים שלא ניתן למצוא במקום אחר. ניתן לראות מקורות דומים למקור מסוים ולחפש ציטוטים או מצטטים. יכולת זאת חשובה ביותר כיוון שהיא יכולה להביא אותנו לחומר בעל ערך שלא היינו מגיעים אליו בחיפוש עם מילות מפתח.

החיפוש באינטרנט יכול להתבצע ע"י מנועי חיפוש בעלי תכונות שונות. ראשית רצוי להשתמש באתר: <http://scholar.google.com>. אתר זה מכיל מידע רב מהרשת וגם מבסיסי נתונים של ירחונים. היכולות של אתר זה דומות מאוד ליכולות של בסיסי הנתונים לעיל. לגבי חיפוש רגיל באינטרנט, רצוי להשתמש במספר מנועים כגון: [vivisimo](http://vivisimo.com), [yahoo](http://yahoo.com), [google](http://google.com), [kartoo](http://kartoo.com). (מנועים רבים אחרים ניתן למצוא ב- [searchengineguide](http://searchengineguide.com)). כיוון שכל מנוע נותן פונקציונליות אחרת רצוי להשתמש במספר מנועים להגברת הסיכוי לאחזר את המידע המבוקש. כמובן שעם המידע הרצוי נאחזר מידע רב שאינו רלוונטי. **אם מצאתם מנוע חדש ומעניין אנא ידעו אותי!**

במהלך הקריאה יש לעדכן רשימת מקורות מפורטת. רצוי להכין רשימת ירחונים, כנסים וכד' בהם מצאתם מספר מקורות וכן רשימת חוקרים מובילים בתחום. רשימות אלו תשמשנה לעדכון סקר הספרות במהלך העבודה. במקרים רבים ארצה העתק של מאמר לקריאה. לכל מאמר הנראה בעל משמעות למחקר יש למלא את הפרטים הבאים:

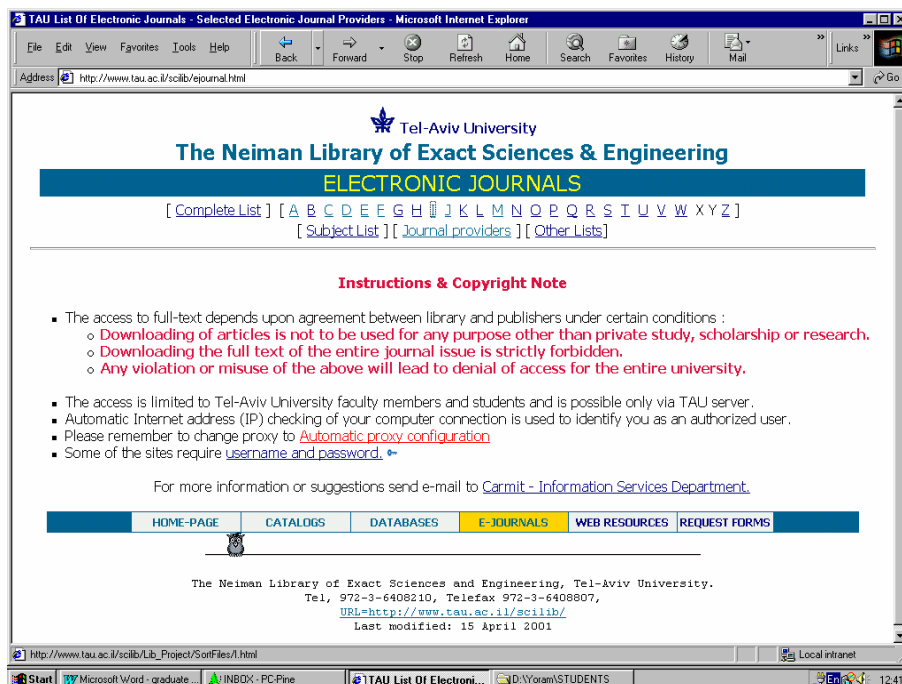
- תקציר
- הבעיה אותה מנסים לפתור

- רקע עבודות אחרות המופיע במאמר
- השיטה המוצעת לפתרון
- יישום השיטה
- בחינת השיטה
- המסקנות המדווחות במאמר
- הערכת הסטודנט את איכות העבודה – זהו חלק חשוב ביותר. אני מצפה כי סטודנטים יוכלו לעבור מהערכה הבנויה על המסקנות המדווחות במאמר ע"י המחברים לביקורת אישית הניזונה מעובדות וידע בתחום שיבנה לאורך העבודה.

חשוב ביותר (1): כדאי מאוד להפנים את דרך הביטוי בתחום הידע/המחקר בו אתם מתכוונים לעסוק. לתחומים שונים דרכי ניסוח שונות של בעיות ובעיקר, שיטות פיתרון מקובלות בתחום. לנושא זה חשיבות רבה והוא מהווה חלק מנושא כללי בפילוסופיה שנקרא: מתודולוגית מחקר (research methodology).

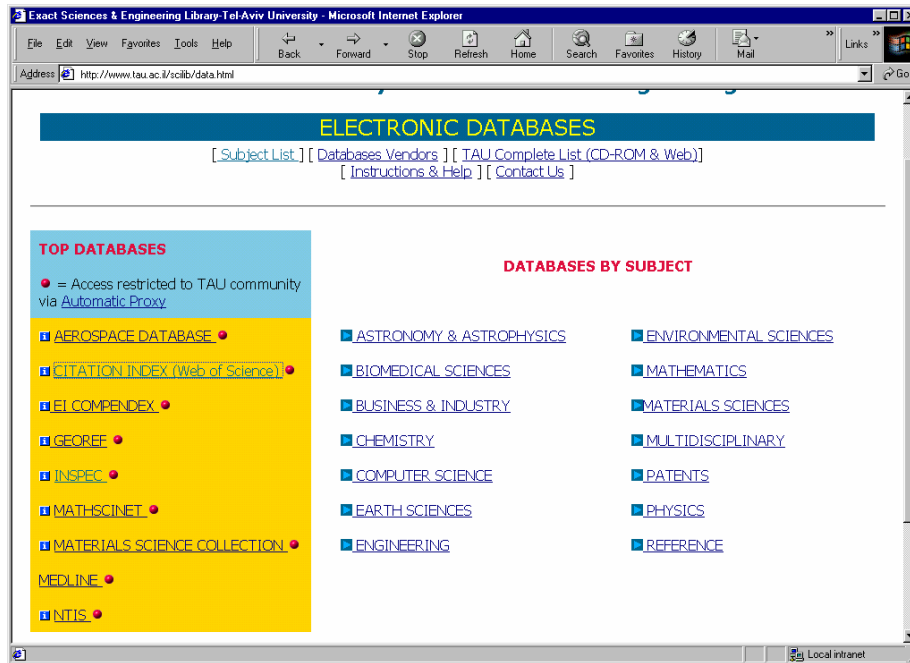
חשוב ביותר (2): משימת קריאת הספרות נמשכת לכל אורך העבודה. על הסטודנט לבדוק את הספרות אחת למספר חודשים. ביצוע משימה זאת כהלכה היא תנאי לעבודת מחקר טובה. כלי נוח המקל על משימה זאת הוא התקשרות עם מוקדי מידע של חברות ההוצאה לאור הגדולות כגון Elsevier. לכל הירחונים של Elsevier ניתן לקבל התראה בדואר אלקטרוני דרך האתר: <http://www.sciencedirect.com/> (עליכם להירשם ליצור לכם פרופיל ולבחור את הירחונים שמעניינים אתכם). דבר דומה ניתן לעשות אצל חברות הוצאה אחרות כגון ¹Kluwer.

להלן מספר דוגמאות לחיפוש מידע. דף הספרייה המוביל לירחונים האלקטרוניים לפי האלף-בית. כמו כן, ניתן להגיע לספקים ע"י לחיצה על Journal Providers.

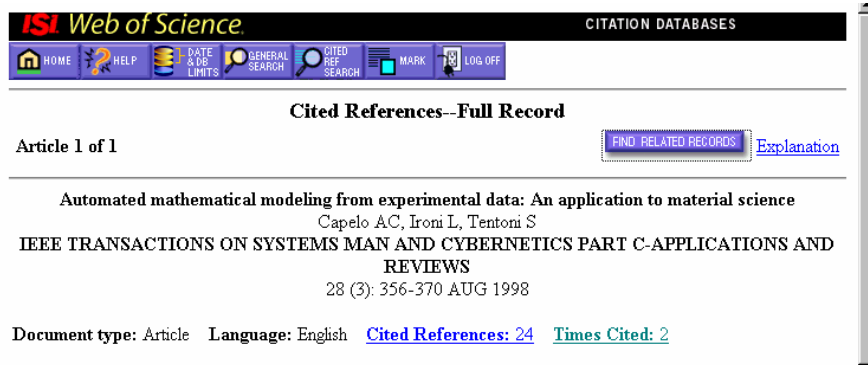
דף הספרייה לבסיסי נתונים הינו :

¹ שוק ההוצאה לאור עובר שינויים כל הזמן ובמסגרת זאת, הוצאות ירחונים נוצרות ונמכרות. במידת הצורך, עדכנו את שמות ההוצאות לאור על פי החשובות לתחום מחקרכם.

מדף זה ניתן להגיע למרבית המקורות ע"י שאילתות בבסיסי הנתונים המתאימים. לחלק מבסיסי הנתונים תכונות עזר מעניינות כגון:

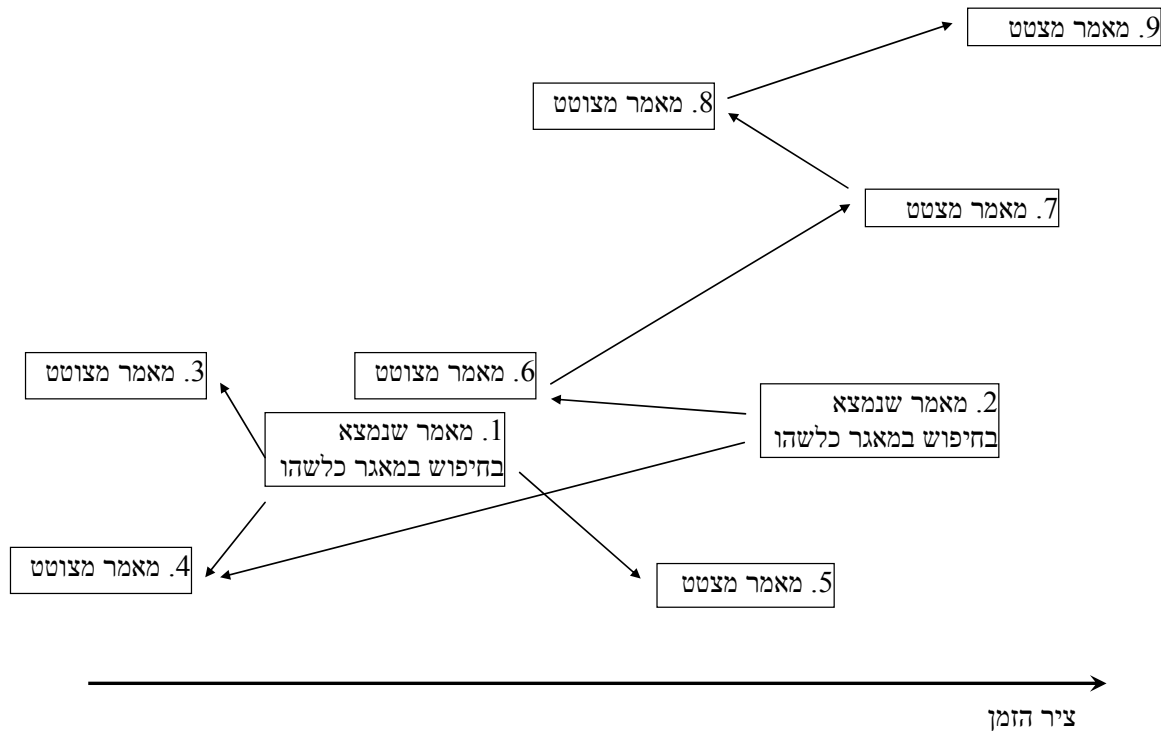
1. חיפוש מאמרים דומים. דף מתוך Citation Index של ISI. שימו לב כי ניתן לחפש מאמרים דומים למאמר עליו אתם מתבוננים.

2. חיפוש מצוטטים. כאשר אתם מחפשים מאמרים בנושא ומוצאים אחד, אתם יכולים דרכו להגיע למאמרים אחרים בנושא שפורסמו לפניו. אם בוחנים את הדף המרכזי של מאמר באינטרנט (בעיקר של Elsevier אבל לא רק) מקבלים בדף זה גם את הציוורים והטבלאות וכן את הביבליוגרפיה. במידת האפשר מפנה ביבליוגרפיה זאת את הקורא למקום בו ניתן למצוא את הטקסט של המאמר המצוטט. כך ניתן להעמיק ולשוטט במאמרים דומים ולהרחיב את בסיס הידע.

3. חיפוש מצוטטים. כאשר אתם מחפשים מאמרים בנושא ומוצאים אחד, אתם יכולים דרכו להגיע למאמרים אחרים בנושא שפורסמו לפניו. כיום ניתן במקרים רבים גם לבדוק מי צטט אותו (לדוגמה, ב- ISI או Elsevier לעיל ב- Elsevier החיפוש יצביע על המצוטטים שפורסמו ב- Elsevier בלבד) ועל ידי כך להגיע גם למקורות חדשים שאין אנו מודעים להם.

באופן כללי ניתן לתאר את החיפוש ע"י שני שלבים: (1) חיפוש ע"פ מילות מפתח, (2) ושיטות ממוקד:

מאמרים 1, 2 נמצאו בחיפוש והם משמשים כעוגן לחיפוש נוסף. מאמרים 3, 4 צוטטו ע"י 1 וקל להגי אליהם. מאמר 5 מצוטט את 1 וניתן להגיע אליו גם כן למרות שבחיפוש מילות המפתח לא מצאנו אותו. מאמר 4 מצוטט מספר פעמים ואולי הוא חשוב. חשיבותו יכולה להתברר ע"י בדיקה כמה פעמים הוא צוטט או ע"י בדיקה מדוקדקת שלכם. תהליך זה יכול להמשך ע"י דילוגים כאלו למאמרים 7, 8, ו-9. בשלב מסויים תפסיקו כשתאמינו כי כיסיתם את הנושא בצורה טובה או שנגמר לכם הזמן...

ירחונים רבים אינם נמצאים ברשימת הירחונים המקוונים של האוניברסיטה, לדוגמה Operations Research או Management Science. **ניתן להגיע אליהם דרך רשימת הירחונים הארצית** [:http://libnet.ac.il/~libnet/ule/](http://libnet.ac.il/~libnet/ule/)

מלמ"ז - המרכז לשירותי מידע דיגיטליים
MALMAD - Israel Center for Digital Information Services
Electronic Journal Subscriptions of the Israel University Libraries (ULE)

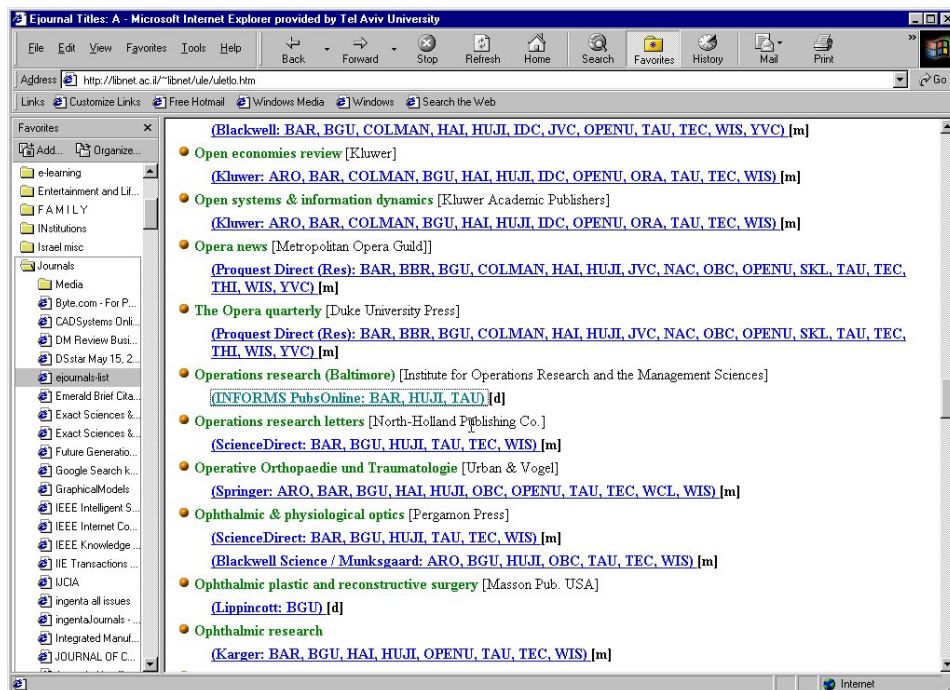
Alphabetical Lists by Title:
[A] [B] [C] [D] [E] [F] [G] [H] [I] [J] [K] [L] [M] [N] [O] [P] [Q] [R] [S] [T] [U] [V] [W] [X] [Y] [Z]

Alphabetical Lists by Subject Area:
[Arts & Humanities](#) [General](#) [Law](#)
[Science, Technology & Medicine](#) [Social Sciences, Behavioral Sciences & Management](#)

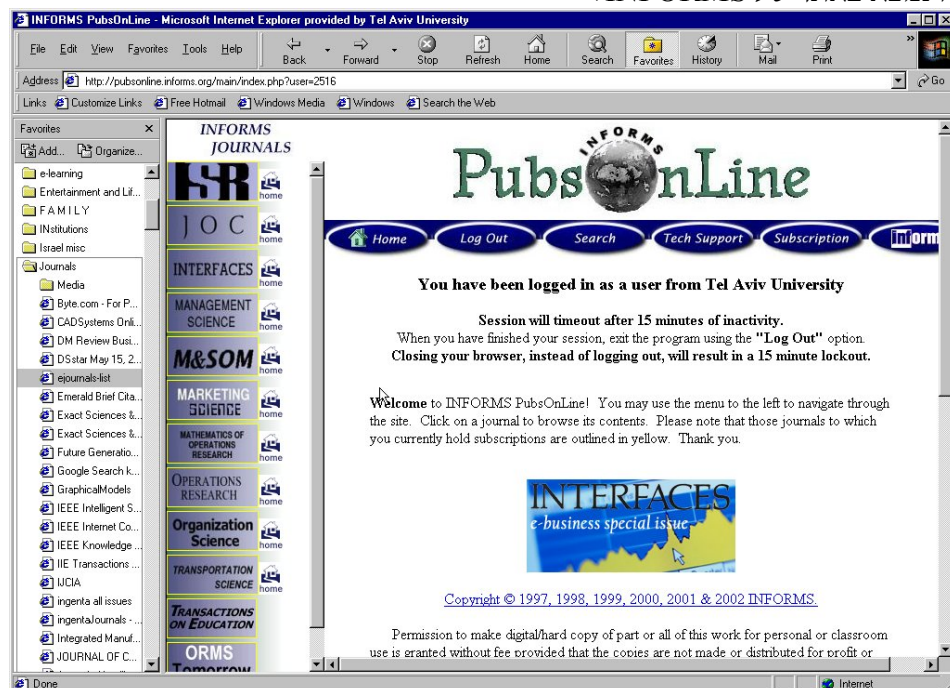
Please note:

- This list is updated weekly. Recent monthly reports of **additions, changes and deletions** that have been incorporated into the list are available [here](#).
- For lists of **direct e-journal subscriptions** (i.e. not via Malmad), by institution, click [here](#).
- For lists of e-journal subscriptions of **Malmad associate members**, click [here](#).
- Unless otherwise indicated, access validation is automatic, based on the identification number (IP) of your workstation. Workstations connecting via a commercial Internet Service Provider cannot access these services.

לחיצה על האות O תביא אותנו למסך הירחונים המתחילים באות זאת ודפדוף יביא אותנו לירחון Operations Research.

ירחון זה נמצא באתר של INFORMS:

מערכת מידע למקורות מאמרים רבים ברשת היא <http://www.scirus.com>. היא מאפשרת חיפוש בירחונים רבים, חלקם יתכן שאינם באוניברסיטה.

The screenshot shows the Scirus website interface. At the top, there is a navigation bar with the Scirus logo and the text 'for scientific information only'. Below this is a search bar and a dropdown menu for selecting a subject area. The main content area contains a search bar and a list of subject areas with checkboxes. The 'All' checkbox is selected. The footer includes '© Elsevier Science 2001' and the 'fast' logo.

חלק מהמקורות שתוצו לא מופיעים ברשימת הירחונים של הספרייה אך ניתן להגיע אליהם בכל זאת. כבכל דבר במחקר, היו יצירתיים גם בביצוע סקר הספרות.

אשמח לקבל הערות למסמך היכולות לשפרו כולל הצבעה על מאגרי מידע נוספים ויכולות חיפוש.